

CORPO REVIEW #1

ASI

Alternatywna Spółka Inwestycyjna
jako korzystna alternatywa dla FIZAN-ów

Alternatywna Spółka Inwestycyjna jako korzystna alternatywa dla FIZAN-ów

Co to jest Alternatywna Spółka Inwestycyjna („ASI”)?

Alternatywna Spółka Inwestycyjna została wprowadzona do polskiego porządku prawnego w dniu 4 czerwca 2016 r. na mocy ustawy z dnia 31 marca 2016 r. o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych oraz niektórych innych ustaw („**Ustawa Zmieniająca**”). Celem Ustawy Zmieniającej była implementacja Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE („**Dyrektywa ZAFI**”).

ASI prowadzi działalność inwestycyjną, a jej wyłącznym przedmiotem działalności jest zbieranie aktywów od wielu inwestorów w celu ich lokowania w interesie tych inwestorów zgodnie z określoną polityką inwestycyjną. Klasyfikacja ASI jako alternatywny fundusz inwestycyjny pozwala na stworzenie liberalnej polityki inwestycyjnej umożliwiającej inwestowanie w bardzo szerokie spektrum aktywów w tym między innymi udziały, papiery wartościowe, poprzez waluty, surowce, nieruchomości, wierzytelności i instrumenty pochodne.

Dla kogo?

Formuła Alternatywnej Spółki Inwestycyjnej może być wykorzystywana przez fundusze *Venture Capital*, *Private Equity* oraz inwestorów, którzy wcześniej działali za pośrednictwem Funduszy Inwestycyjnych Zamkniętych, w tym funduszy inwestycyjnych zamkniętych aktywów niepublicznych. ASI może również działać jako spółka jednoosobowa.

Zarządzanie ASI

ASI może posiadać dwa rodzaje zarządzających

- Wewnętrznie zarządzający ASI – spółka kapitałowa, w tym spółka europejska, będąca samą ASI;
- Zewnętrznie zarządzający ASI - spółka kapitałowa będąca komplementariuszem ASI.

Zarządzający ASI pełni podobną rolę jak Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych w przypadku Funduszy Inwestycyjnych Zamkniętych.

Atrakcyjność ASI od strony regulacyjnej

Obecnie tylko jeden zarządzający ASI działa na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego. Pozostałe podmioty prowadzą działalność na podstawie wpisu do rejestru zarządzających ASI prowadzonego przez KNF – (jest to uproszczona procedura dla spółek, których wartość aktywów nie przekracza 100.000.000 EUR lub, w przypadku gdy zarządzający ASI zarządza wyłącznie spółkami, które nie stosują dźwigni finansowej AFI i w których prawa uczestnictwa mogą być odkupione po co najmniej 5 latach od momentu ich nabycia – równowartości kwoty 500.000.000 EUR). W przypadku takiej struktury:

- brak jest obowiązku posiadania banku Depozytariusza oraz Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych, co w istotny sposób zmniejsza koszty funkcjonowania ASI w porównaniu do Funduszy Inwestycyjnych Zamkniętych;
- członkowie zarządu nie muszą spełniać restrykcyjnych kryteriów wymaganych przez Ustawę o Funduszach;
- ograniczone obowiązki raportowe do KNF (KNF nie nadzoruje składu portfela inwestycyjnego ASI, jak i zmian w dokumentach wewnętrznych ASI - między innymi ASI nie ma konieczności raportowania zmian w polityce i strategii inwestycyjnej);
- nie ma wymogów co do minimalnego kapitału początkowego ani poziomu kapitałów własnych;
- ASI nie musi zatrudniać doradców inwestycyjnych.

W przypadku Funduszy Inwestycyjnych Zamkniętych oraz Funduszy Inwestycyjnych Zamkniętych Aktywów Niepublicznych, roczne koszty funkcjonowania z tytułu opłat za zarządzanie funduszem na rzecz TFI oraz depozytariusza mogą wynosić ponad 300.000 złotych. Ponadto w przypadku FIZów i FIZANów istnieje obowiązek czasochłonnego ustalania wartości aktywów netto Funduszu, która powinna odbywać się minimum raz na kwartał. Wyceny aktywów funduszy przekazywane są następnie do KNF. Konieczność dokonywania wyceny wymaga zaangażowania profesjonalnych podmiotów wyceniających oraz bywa pracochłonne również dla spółek portfelowych funduszy. ASI jest zwolnione z powyższych obowiązków.

Dodatkowo zarządzający ASI (zarówno w przypadku zewnętrze jak i wewnętrznie zarządzającego) nie jest obowiązany do przyjęcia systemu kontroli wewnętrznej oraz procedur związanych z ochroną informacji poufnych, tajemnicy zawodowej, zarządzania ryzykiem czy też wyceny aktywów do których obowiązane jest Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych zarządzające Fizami i Fizanami.

Korzyści podatkowe ASI

Alternatywne Spółki Inwestycyjne umożliwiają również skorzystanie z szeregu korzyści podatkowych. Między innymi zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 58a Ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych („**Ustawa CIT**”) zwolnione od podatku są dochody ASI uzyskane w roku podatkowym ze zbycia udziałów lub akcji, pod warunkiem że ASI posiadała przed dniem zbycia bezpośrednio nie mniej niż 5% udziałów lub akcji w kapitale spółki, której udziały lub akcje są zbywane, nieprzerwanie przez okres dwóch lat.

Po spełnieniu dodatkowych warunków możliwe jest także skorzystanie przez inwestorów będących osobami fizycznymi z ulgi podatkowej, która umożliwia zaliczenie w koszty uzyskania przychodów dodatkowych 50% wydatków na nabycie lub objęcie udziałów lub akcji ASI albo lub spółki w której ASI posiada co najmniej 5% udziałów lub akcji.

Pytania?

Zapraszamy do kontaktu!

dr Krzysztof Wiater
PARTNER
+48 601 579 760

krzysztof.wiater@ngllegal.com

Marcin Zdziera
ASSOCIATE
+48 721 696 667

marcin.zdziera@ngllegal.com

Rozwój ASI w Polsce

Według danych KNF (stan na dzień 27 marca 2023 r.) obecnie do Rejestru Zarządzających ASI wpisanych jest 357 podmiotów (plus jeden podmiot posiadający zezwolenie KNF na zarządzanie ASI), Liczba ta w związku z korzyściami podatkowymi, a także dużo niższymi kosztami prowadzenia działalności w porównaniu do Funduszy Inwestycyjnych Zamkniętych powinna dalej rosnąć.

Co więcej, jednym z celów implementacji unijnej Dyrektywy ZAFI i następnie jej transpozycji do porządków prawnych krajów członkowskich było zwiększenie ochrony inwestorów angażujących środki w przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania („*collective investment undertaking*”). Na polskim rynku wciąż działa wiele podmiotów, których działalność spełnia przesłanki uznania za Alternatywną Spółkę Inwestycyjną (podmioty zbierające aktywa od wielu inwestorów w celu ich lokowania w interesie tych inwestorów zgodnie z określoną polityką inwestycyjną i niebędące funduszami inwestycyjnymi). Spółki, które wykonują działalność w powyższym zakresie, powinny niezwłocznie dostosować swoją działalność do obowiązujących przepisów w przeciwnym wypadku narażają się na dotkliwe sankcje karne i administracyjne.

Negatywnie na rozwój Alternatywnych Spółek Inwestycyjnych mogą wpłynąć ostatnie propozycje KNF. Komisja, w ramach uwag zgłoszonych do projektu ustawy o rozwoju rynku kapitałowego, chce zabronić nabywania udziałów w ASI przez klientów detalicznych oraz finansowania ASI za pomocą pożyczek od osób fizycznych, co jest powszechną praktyką rynkową. Na podstawie Ustawy o Funduszach, udziały w ASI mogą być nabywane zarówno przez klientów profesjonalnych (instytucje finansowe, podmioty ze znacznym kapitałem), jak i klientów detalicznych (w tym osoby fizyczne) – w przypadku ASI działających w formie spółek akcyjnych, spółek komandytowo-akcyjnych oraz spółek europejskich, gdy oferta nabycia udziałów w ASI ma charakter oferty publicznej.

Obecnie zarządzający ASI na podstawie art. 70k ust.1 ustawy o funduszach dość powszechnie uznają poszczególnych klientów detalicznych za klientów profesjonalnych pod warunkiem, że dany podmiot posiada wiedzę i doświadczenie pozwalające na podejmowanie właściwych decyzji inwestycyjnych oraz właściwą ocenę ryzyka związanego z tymi decyzjami.

Intencją KNF jest między innymi wprowadzenie zmian w art. 70k Ustawy o Funduszach poprzez wprowadzenie progu minimalnej inwestycji w ASI w wysokości 100.000 EUR, co będzie warunkowało uznanie danego podmiotu za klienta profesjonalnego oprócz dodatkowych przesłanek wiedzy i doświadczenia. W przypadku funduszy inwestycyjnych zamkniętych minimalny próg kapitałowy pozwalający na nabycie certyfikatów inwestycyjnych wynosi 40.000 EUR.

Uwzględnienie uwag KNF może przyczynić się do ograniczenia rozwoju ASI w Polsce, jednak wciąż pozostaną one korzystniejszą formą prowadzenia działalności niż Fundusze Inwestycyjne Zamknięte.